T094 ATĐ 6 (25) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q171-Định Uẩn-Luận về Nhiếp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 171

LUAÄN VEÀ NHIEÁP (Phaàn 6)

Hoûi: Coù theå coù laäp töùc ñaït ñöôïc Vò töông öng cuûa boán Tónh löï chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc AÙi coõi Saéc ñaõ heát, khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc- coõi Phaïm Theá maø lui suït; hoaëc laø luùc ôû coõi Voâ saéc cheát ñi, sinh vaøo coõi Duïc-coõi Phaïm Theá. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Tröôùc ñaây tuy trình baøy veà ñaït ñöôïc vaø xaû boû (Ñaéc-Xaû), maø chöa phaân bieät veà töø töø vaø laäp töùc (Tieäm-Ñoán), nay muoán hieån baøy roõ raøng veà söï sai bieät cuûa töø töø vaø laäp töùc. Vaû laïi, bôûi vì tröôùc ñaây phaân bieät veà ba loaïi nhö Vò...traùi ngöôïc nhau, nay muoán ôû trong ñoù chæ trình baøy veà chuûng loaïi cuûa mình(töï loaïi), cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Ñoán, nghóa laø cuøng luùc. Tieäm, nghóa laø tröôùc sau. Trong naøy hieån baøy veà Vò töông öng cuûa boán Tónh löï laäp töùc ñaït ñöôïc ôû hai luùc, ñoù laø luùc lui suït vaø luùc sinh khôûi. Lui suït laø töø luùc AÙi coõi Saéc ñaõ heát. Sinh khôûi laø töø luùc ôû coõi Voâ saéc cheát ñi, luùc aáy khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc-coõi Phaïm Theá maø lui suït, vaø luùc sinh vaøo coõi Duïc-coõi Phaïm Theá, bôûi vì ñoái vôùi boán Vò töông öng cuøng luùc ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Tónh löï laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng coù cuøng luùc coù theå lìa nhieãm cuûa boán ñòa. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Tónh löï töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñaây cuõng laø hai luùc töø töø ñaït ñöôïc, ñoù laø lui suït vaø sinh khôûi. Lui suït laø töø luùc AÙi coõi Saéc ñaõ heát, laàn löôït khôûi leân Trieàn cuûa moãi moät Tónh löï döôùi maø lui suït. Sinh khôûi laø töø luùc ôû coõi Voâ saéc cheát ñi, luùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 171 345

aáy ñoái vôùi boán Vò töông öng, laàn löôït maø ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Tónh löï töø töø xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì caàn phaûi tröôùc luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán sau luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Tónh löï laäp töùc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng coù tröôùc ñoù khoâng thaønh töïu Tònh cuûa boán Tónh löï, nay cuøng luùc ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán

Tónh löï laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc AÙi coõi Bieán Tònh ñaõ heát, khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc maø lui suït; hoaëc laø luùc ôû coõi Duïc-coõi Phaïm Theá cheát ñi, sinh vaøo coõi Voâ saéc. Trong naøy, hieån baøy veà Tònh cuûa boán Tónh löï laäp töùc xaû boû vaøo hai luùc, ñoù laø luùc lui suït vaø luùc vöôït qua coõi-ñòa, neân phoái hôïp ñeå giaûi thích. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Tónh löï töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø tröôùc luùc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc thì ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán sau khi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba thì ñaït ñöôïc Tónh löï thöù tö; luùc töø coõi Voâ saéc cheát ñi, laàn löôït sinh vaøo boán Tónh löï döôùi, tuy cuõng goïi laø töø töø ñaït ñöôïc, maø bôûi vì ñaït ñöôïc moät-xaû boû moät, cho neân khoâng phaûi laø ôû ñaây ñaõ noùi. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Tónh löï töø töø xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, ôû ñaây cuõng töø töø xaû boû vaøo hai luùc, ñoù laø luùc lui suït vaø luùc vöôït qua coõi-ñòa. Lui suït, ñoù laø luùc laàn löôït khôûi leân Trieàn cuûa ñòa döôùi maø lui suït. Vöôït qua coõi-ñòa, ñoù laø luùc töø ñòa döôùi laàn löôït sinh leân ñòa treân; töø Tónh löï treân laàn löôït sinh vaøo Tónh löï döôùi, tuy cuõng goïi laø töø töø xaû boû, maø bôûi vì xaû boû moät-ñaït ñöôïc moät, cho neân khoâng phaûi laø ôû ñaây ñaõ noùi. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa boán Tónh löï laäp töùc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø döïa vaøo Tónh löï thöù tö tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, neáu ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn. Coù nôi ñoái vôùi ñieàu naøy khoâng noùi laø ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, bôûi vì tröôùc phaàn vò Hoïc ñaõ ñaït ñöôïc Voâ laäu cuûa boán Tónh löï. Nhöng ôû ñaây caàn phaûi noùi laø ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, bôûi vì Hoïc ñaõ ñaït ñöôïc ñeàu xaû boû, cho neân nay laäp töùc ñaït ñöôïc Voâ hoïc. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa boán Tónh löï laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc Thaùnh giaû ñaõ heát AÙi coõi Bieán Tònh, khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc maø lui suït, tuy ñaït ñöôïc quaû luyeän caên vaø ngay luùc aáy khoâng khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc, maø luùc lui suït cuõng coù laäp töùc xaû boû Voâ laäu cuûa boán Tónh löï, nhöng laäp töùc trôû laïi ñaït ñöôïc, cho neân khoâng

noùi. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa boán Tónh löï töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì luùc Thaùnh giaû lìa nhieãm cuûa ñòa döôùi vaø coù luùc khôûi leân ñaïo cuûa quaû thuø thaéng, cho neân töø töø ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa boán Tónh löï töø töø xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì luùc Thaùnh giaû ñaõ heát AÙi coõi Bieán Tònh, töø töø khôûi leân Trieàn cuûa ñòa döôùi maø lui suït, cho neân töø töø xaû boû Voâ laäu cuûa boán Tónh löï. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Voâ saéc laäp töùc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc A-la-haùn khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc-Saéc vaø Khoâng voâ bieân xöù maø lui suït. Trong naøy, khoâng coù theå coù ñaït ñöôïc vaøo luùc sinh khôûi. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Voâ saéc laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, giaûi thích nhö tröôùc. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Voâ saéc töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, neáu luùc lui suït thì ñoái vôùi boán ñòa coù töø töø ñaït ñöôïc, luùc sinh khôûi thì ñoái vôùi ba ñòa coù töø töø ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Vò töông öng cuûa boán Voâ saéc töø töø xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, giaûi thích nhö tröôùc. Hoûi:

Coù theå coù Tònh cuûa boán Voâ saéc laäp töùc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng coù tröôùc ñoù khoâng thaønh töïu Tònh cuûa boán Voâ saéc, nay cuøng luùc ñaït ñöôïc. Hoûi: Luùc ñaït ñöôïc quaû luyeän caên, ñoái vôùi Tònh cuûa boán Tónh löï, Tònh cuûa boán Voâ saéc, ñeàu coù laäp töùc Tu, vì sao trong phaàn Tónh löï tröôùc ñaây vaø phaàn Voâ saéc naøy, ñeàu traû lôøi laø khoâng coù? Ñaùp: Ñoù ñeàu laø tröôùc ñaây coù maø khoâng xaû boû, nay chæ trôû laïi ñaït ñöôïc phaàn ít, cho neân khoâng phaûi laø nghóa veà ñaït ñöôïc maø trong naøy ñaõ noùi. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Voâ saéc laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc AÙi cuûa Voâ sôû höõu xöù ñaõ heát, khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc-Saéc maø lui suït. Trong naøy, khoâng coù theå coù vöôït qua coõi-ñòa maø xaû boû. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Voâ saéc töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, giaûi thích nhö tröôùc. Hoûi: Coù theå coù Tònh cuûa boán Voâ saéc töø töø xaû boû chaêng?

Ñaùp: Coù, trong naøy luùc lui suït thì ñoái vôùi boán ñòa coù töø töø xaû boû, luùc vöôït qua ñòa thì ñoái vôùi ba ñòa coù töø töø xaû boû. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa ba Voâ saéc laäp töùc ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn; luùc Voâ hoïc luyeän caên, tuy cuõng laäp töùc ñaït ñöôïc maø khoâng phaûi laø loaïi khaùc, cho neân khoâng noùi ñeán. Vaû laïi, luùc aáy cuõng goïi laø luùc ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, cho neân khoâng noùi rieâng bieät. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa ba Voâ saéc laäp töùc xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc Thaùnh giaû ñaõ heát AÙi cuûa Thöùc voâ bieân xöù, khôûi leân Trieàn cuûa coõi Duïc-Saéc maø lui suït, nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa ba Voâ saéc töø töø ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì luùc lìa nhieãm cuûa ñòa döôùi, vaø coù luùc khôûi leân ñaïo cuûa quaû thuø thaéng, cho neân laàn löôït ñaït ñöôïc. Hoûi: Coù theå coù Voâ laäu cuûa ba Voâ saéc töø töø xaû boû chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì luùc Thaùnh giaû ñaõ heát AÙi cuûa Thöùc voâ bieân xöù, laàn löôït khôûi leân Trieàn cuûa ñòa döôùi maø lui suït, cho neân töø töø xaû boû Voâ laäu cuûa ba Voâ saéc. Hoûi: Bieåu-Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ döïa vaøo Ñònh naøo dieät? Ñaùp: Bieåu cuûa thaân-ngöõ döïa vaøo moät ñòa hoaëc laø Vò chí, Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ döïa vaøo boán ñòa hoaëc laø Vò chí. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì ngaên chaën yù noùi laø nghieäp Bieåu-Voâ bieåu khoâng phaûi laø coù thaät, ñeå trình baøy veà nghieäp Bieåu-Voâ bieåu ñeàu laø coù thaät. Vaû laïi, bôûi vì ngaên chaën caùch noùi veà nghieäp Bieåu cuûa thaân-ngöõ, cho ñeán nghieäp Voâ bieåu cuûa Tónh löï thöù tö, cho ñeán Höõu Ñaûnh. Nay muoán hieån baøy veà Bieåu cuûa thaân-ngöõ cho ñeán Voâ bieåu cuûa coõi Phaïm Theá, cho ñeán Tónh löï thöù tö, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Vì sao ba Tónh löï treân khoâng coù nghieäp Bieåu cuûa thaân-ngöõ? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp Bieåu cuûa thaân-ngöõ do Taàm-Töù maø cuøng khôûi leân (ñaúng khôûi), neáu ñòa coù theå ñaït ñöôïc Taàm-Töù thì coù nghieäp Bieåu cuûa thaân-ngöõ. Trong kinh noùi: “Taàm-Töù roài noùi ra chöù khoâng phaûi laø khoâng Taàm-Töù, Bieåu cuûa thaân cuõng caàn Taàm-Töù roài thöïc hieän chöù khoâng phaûi laø khoâng Taàm-Töù.” Ba Tónh löï treân khoâng coøn Taàm-Töù, cho neân khoâng coù Bieåu cuûa thaân-ngöõ. Hoûi: Vì sao ñòa treân khoâng coù

Taàm-Töù? Ñaùp: Bôûi vì Taàm-Töù thoâ thieån xaùo ñoäng khoâng vaéng laëng, maø ñòa treân thì vi teá vaéng laëng. Hoûi: Vì sao Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ chæ ñeán Tónh löï thöù tö, chöù

khoâng phaûi laø ñòa treân? Ñaùp: Bôûi vì nghieäp Voâ bieåu thieän ñoái trò vôùi Voâ bieåu baát thieän, Voâ bieåu baát thieän chæ coù ôû coõi Duïc, coõi Voâ saéc bôûi vì caùch xa ñoái vôùi boán Bieåu cuûa coõi Duïc, cho neân ôû coõi aáy khoâng coù. Laïi coù ngöôøi noùi: Coõi Saéc cho ñeán Tónh löï thöù tö, ñeàu coù theå chaùn gheùt nghieäp aùc cuûa coõi Duïc, ñòa treân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Voâ bieåu döïa vaøo Ñaïi chuûng cuûa Saéc thaân, coõi aáy khoâng coù Saéc thaân vaø Ñaïi chuûng, cho neân cuõng khoâng coù Voâ bieåu. Trong naøy, nghieäp Bieåu cuûa thaân-ngöõ coù thieän-baát thieän vaø voâ kyù. Baát thieän thì heä thuoäc coõi Duïc, döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Thieän vaø voâ kyù thì heä thuoäc coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Ñònh Vò chí, Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï trung gian, Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät. Noùi Vò chí laø bao goàm taùm Caän phaàn vaø Tónh löï trung gian, bôûi vì ñeàu khoâng phaûi laø ñeán Ñònh Caên baûn. Nhöng trong naøy ñaõ noùi veà Ñònh, coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi. Neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian. Neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai. Vaû laïi, trong naøy ñaõ noùi veà Dieät, coù ngöôøi noùi: Cuøng döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi. Coù ngöôøi noùi: Chæ döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi. Neáu noùi laø cuøng döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ thaâu nhieáp ba ñòa, ôû trong Ñònh Vò chí thaâu nhieáp höõu laäu vaø voâ laäu, bôûi vì Ñònh naøy coù theå dieät Bieåu cuûa thaân-ngöõ heä thuoäc coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát. Neáu noùi laø chæ döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí cuõng thaâu nhieáp ba ñòa, ôû trong Ñònh Vò chí chæ thaâu nhieáp voâ laäu, bôûi vì Ñònh naøy coù theå dieät Bieåu cuûa thaân-ngöõ heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát. Vì vaäy cho neân noùi laø Bieåu cuûa thaân-ngöõ döïa vaøo moät ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ coù thieän vaø baát thieän. Baát thieän thì heä thuoäc coõi Duïc, döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Thieän thì heä thuoäc coõi Duïc-boán Tónh löï vaø khoâng heä thuoäc. Heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Tónh löï thöù tö thì döïa vaøo boán Tónh löï-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù maø dieät.

Nhöng trong naøy ñaõ noùi veà Ñònh, neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian. Neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, vaø Caän phaàn cuûa boán ñòa treân. Vaû laïi, trong naøy ñaõ noùi veà Dieät, neáu noùi laø cuøng döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, Caän phaàn cuûa boán ñòa treân, ôû trong Ñònh Vò chí thaâu nhieáp höõu laäu-voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ heä thuoäc coõi Duïc, cho ñeán heä thuoäc Tónh löï thöù tö. Neáu noùi laø chæ döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí chæ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù, ôû trong Ñònh Vò chí chæ thaâu nhieáp voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ heä thuoäc Tónh löï thöù tö. Vì vaäy cho neân noùi laø Voâ bieåu cuûa thaân-ngöõ döïa vaøo boán ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Nghieäp Bieåu-Voâ bieåu noùi roäng nhö trong chöông Nghieäp Uaån. Hoûi: Ba haønh aùc-ba haønh dieäu, ba caên baát thieän-ba caên thieän, döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Döïa vaøo Vò chí. Trong naøy, ba haønh aùc heä thuoäc coõi Duïc, döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Hai haønh dieäu cuûa thaân-ngöõ heä thuoäc coõi Duïc-boán Tónh löï vaø khoâng heä thuoäc, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Tónh löï thöù tö thì döïa vaøo boán Tónh löï-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù maø dieät. Haønh dieäu cuûa yù heä thuoäc chín ñòa vaø khoâng heä thuoäc, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Voâ sôû höõu xöù thì döïa vaøo baûy Caên baûn-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Phi töôûng phi phi töôûng xöù maø dieät, heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì döïa vaøo baûy Caên baûn-Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian maø dieät. Nhöng trong naøy döïa vaøo ñoái trò gaàn cuûa ba haønh aùc maø noùi ba haønh dieäu, cho neân chæ noùi laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Ba caên baát thieän, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät; ba caên thieän heä thuoäc chín ñòa vaø khoâng heä thuoäc, döïa vaøo Ñònh maø dieät, noùi nhö haønh dieäu cuûa yù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 171 350

Trong naøy cuõng döïa vaøo ñoái trò gaàn cuûa ba caên baát thieän maø noùi ba caên thieän, cho neân cuõng chæ noùi laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Ba haønh aùc cho ñeán ba caên thieän, noùi roäng ra nhö chöông Nghieäp Uaån... Hoûi: Boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, boán loaïi Thaùnh ngöõ, boán loaïi Sinh, boán loaïi Nhaäp thai, boán loaïi Thöùc truù, döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Ñaùp: Boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, boán loaïi Thaùnh ngöõ, Thai-Noaõn- Thaáp sinh, boán loaïi Nhaäp thai, döïa vaøo Vò chí maø dieät; Hoùa sinh, ba Thöùc truù sau, döïa vaøo baûy ñòa hoaëc laø Vò chí maø

dieät; Saéc thöùc truù döïa vaøo boán ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, ñoù laø khoâng thaáy noùi thaáy, khoâng nghe noùi nghe, khoâng hieåu noùi hieåu, khoâng bieát noùi bieát. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, ñoù laø khoâng thaáy noùi thaáy…” Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy, maø khoâng phaân bieät roäng ra, kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì maø kinh khoâng giaûi thích, thì nay caàn phaûi phaân bieät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø phi Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi thaáy? Ñaùp: Khoâng phaûi laø do Nhaõn ñaõ ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø do Nhaõn thöùc ñaõ hieåu roõ, thì goïi laø khoâng phaûi ñaõ thaáy. Ñieàu naøy khoâng phaûi laø ñaõ thaáy, thì noùi laø khoâng thaáy. Neáu coù ngöôøi ñoái vôùi ñieàu khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, lieàn che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi thaáy. Ñoù goïi laø phi Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi thaáy. Laïi coù loaïi naøy ñoái vôùi thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, maø noùi laø thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ. Hoûi: Vì sao laïi noùi ñeán ñieàu naøy? Ñaùp: Bôûi vì hieån baøy söï vieäc ít coù. Nhö noùi: “Coù theå coù luùc ñoái vôùi thaáy noùi laø thaáy, cuõng nhö ñoái vôùi khoâng thaáy noùi laø thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi ñieàu ñaõ thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, lieàn che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi thaáy. Ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø nhö khoâng thaáy noùi laø thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ.” Ñoù cuõng goïi laø phi Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi thaáy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 171 351

Nhö noùi roäng veà phi Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi thaáy, nhö vaäy phi Thaùnh ngöõ khoâng nghe noùi nghe, khoâng hieåu noùi hieåu, khoâng bieát noùi bieát, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Laïi coù boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, ñoù laø thaáy noùi khoâng thaáy, nghe noùi khoâng nghe, hieåu noùi khoâng hieåu, bieát noùi khoâng bieát. Hoûi: Theá naøo laø phi Thaùnh ngöõ thaáy noùi khoâng thaáy? Ñaùp: neáu do nhaõn ñaõ ñaït ñöôïc, do nhaõn thöùc ñaõ hieåu roõ, thì goïi laø ñaõ thaáy. Ñieàu naøy ñaõ thaáy, thì noùi laø thaáy. Neáu coù ngöôøi ñoái vôùi ñieàu ñaõ thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, lieàn che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi khoâng thaáy. Ñoù goïi laø phi Thaùnh ngöõ thaáy noùi khoâng thaáy. Laïi coù loaïi naøy ñoái vôùi khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, maø noùi laø khoâng thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ. Hoûi: Vì sao laïi noùi ñeán ñieàu naøy? Ñaùp: Bôûi vì hieån baøy söï vieäc ít coù. Nhö noùi: “Coù theå coù luùc ñoái vôùi khoâng thaáy noùi laø khoâng thaáy, cuõng nhö ñoái vôùi thaáy noùi laø khoâng

thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi ñieàu khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy hoaëc laø vì mình, hoaëc laø vì ngöôøi khaùc, hoaëc laø vì danh lôïi, lieàn che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi khoâng thaáy. Ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø, nhö thaáy noùi laø khoâng thaáy, thì trôû thaønh phi Thaùnh ngöõ.” Ñoù cuõng goïi laø phi Thaùnh ngöõ thaáy noùi khoâng thaáy. Nhö noùi roäng veà phi Thaùnh ngöõ thaáy noùi khoâng thaáy, nhö vaäy phi Thaùnh ngöõ nghe noùi khoâng nghe, hieåu noùi khoâng hieåu, bieát noùi khoâng bieát, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Nhö vaäy ñaõ noùi thì coù taùm loaïi phi Thaùnh ngöõ, hoaëc laø möôøi saùu loaïi, vì sao chæ noùi laø boán loaïi? Ñaùp: Bôûi vì söï vieäc ñaõ döïa vaøo chæ coù boán loaïi, ñoù laø taát caû phi Thaùnh ngöõ ñeàu döïa vaøo söï vieäc Thaáy-Nghe-Hieåu-Bieát (Kieán-Vaên- Giaùc-Tri) maø khôûi leân, cho neân chæ noùi boán loaïi. Laïi nöõa, toùm löôïc cho neân noùi laø boán loaïi, môû roäng thì coù taùm hoaëc laø möôøi saùu loaïi. Laïi nöõa, toång quaùt cho neân noùi laø boán loaïi, rieâng bieät thì coù taùm hoaëc laø möôøi saùu loaïi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 171 352

Nhö toång quaùt-rieâng bieät, nhö vaäy khoâng phaân bieät-phaân bieät, noùi khoâng ñaày ñuû-noùi ñaày ñuû, noùi khoâng coù khaùc nhau-noùi coù khaùc nhau, noùi cuøng luùc-noùi töø töø, neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Phi Thaùnh ngöõ laáy gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Duøng lôøi noùi giaû doái ñeå laøm töï taùnh. Hoûi: Vì sao lôøi noùi naøy goïi laø phi Thaùnh? Ñaùp: Bôûi vì baát thieän cho neân goïi laø phi Thaùnh. Laïi nöõa, ôû trong söï noái tieáp nhau cuûa phi Thaùnh, hieän roõ tröôùc maét cho neân goïi laø phi Thaùnh. Laïi nöõa, do phi Thaùnh maø thaønh töïu, cho neân goïi laø phi Thaùnh. Laïi nöõa, do phi Thaùnh maø noùi, cho neân goïi laø phi Thaùnh. Laïi nöõa, phi Thaùnh do ñaây maø ñaït ñöôïc teân goïi phi Thaùnh, cho neân goïi laø phi Thaùnh. Trong luaän Taäp Dò Moân noùi: “Vì sao goïi laø phi Thaùnh? Ñaùp: Bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn ñeán quaû khoâng ñaùng yeâu thích, khoâng ñaùng möøng rôõ, khoâng ñaùng vui söôùng, khoâng vöøa loøng, khoâng nhö yù, cho neân goïi laø phi Thaùnh. Ñaây laø hieån baøy veà quaû Ñaúng löu. Laïi nöõa, bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn ñeán dò thuïc khoâng ñaùng yeâu thích, khoâng ñaùng möøng rôõ, khoâng ñaùng vui söôùng, khoâng vöøa loøng, khoâng nhö yù, cho neân goïi laø phi Thaùnh. Ñaây laø hieån baøy veà quaû Dò thuïc. Phi Thaùnh ngöõ naøy, hoaëc laø do khoâng phaûi luaät nghi(baát luaät nghi) thaâu nhieáp, hoaëc laø do phi luaät nghi phi baát luaät nghi thaâu nhieáp, laø nghieäp ñaïo chæ coù baát thieän.” Hoûi: Coù theå coù phi Thaùnh ngöõ khoâng phaûi laø nghieäp ñaïo, laø voâ kyù heä thuoäc coõi Saéc chaêng? Ñaùp: Coù, nhö Ñaïi Phaïm Vöông ñaõ noùi nhöõng lôøi ñoái vôùi Tyø kheo Maõ Thaéng, nhöõng lôøi aáy tuy cuõng goïi laø phi Thaùnh ngöõ, nhöng khoâng phaûi laø phi Thaùnh ngöõ trong naøy thaâu nhieáp, bôûi vì trong naøy ñaõ noùi ñeán söï vieäc hoaëc laø ñieân ñaûo, hoaëc laø khoâng ñieân ñaûo maø yù töôûng thì chaéc chaén laø ñieân ñaûo. A-la-haùn vaø Ñoäc giaùc cuõng coù nhöõng söï vieäc nhö khoâng thaáy noùi thaáy..., maø cuõng khoâng phaûi laø phi Thaùnh

ngöõ naøy thaâu nhieáp, bôûi vì khoâng phaûi laø che giaáu yù töôûng maø noùi; nhö yù töôûng cuûa ngöôøi thaáy caây coät, maø noùi laø thaáy ngöôøi. Laïi nhö Toân giaû Muïc-kieàn- lieân ghi nhaän laø seõ sinh con trai maø sau ñoù laïi sinh con gaùi, laïi noùi laø toâi truù trong Ñònh cuûa Voâ sôû höõu xöù, nghe trong hoà Maïn-ñaø-chæ-ni coù nhieàu roàng-voi tung voøi gaøo theùt. Neân bieát vò aáy noùi ñeàu khoâng phaûi laø lôøi noùi doái, bôûi vì söï vieäc tuy traùi ngöôïc maø yù töôûng khoâng coù traùi ngöôïc. Chæ rieâng Phaät Theá Toân laø khoâng coù nhöõng lôøi noùi sai laàm nhö vaäy, bôûi vì

vónh vieãn loaïi boû taát caû taäp khí voâ tri, cho neân hieän taïi tröôùc maét thoâng suoát roõ raøng veà caûnh cuûa ba ñôøi. Boán loaïi Thaùnh ngöõ, ñoù laø khoâng thaáy noùi khoâng thaáy, khoâng nghe noùi khoâng nghe, khoâng hieåu noùi khoâng hieåu, khoâng bieát noùi khoâng bieát. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Boán loaïi Thaùnh ngöõ, ñoù laø khoâng thaáy noùi khoâng thaáy…” Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy, maø khoâng phaân bieät roäng ra, nay caàn phaûi phaân bieät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi khoâng thaáy? Ñaùp: Nghóa veà khoâng thaáy, giaûi thích nhö tröôùc. Neáu coù ngöôøi ñoái vôùi ñieàu khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, laäp töùc ñuùng nhö thaät khoâng che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi khoâng thaáy. Ñoù goïi laø Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi khoâng thaáy. Laïi coù loaïi naøy ñoái vôùi thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, maø noùi laø khoâng thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ. Hoûi: Vì sao laïi noùi ñeán ñieàu naøy? Ñaùp: Bôûi vì hieån baøy söï vieäc ít coù. Nhö noùi: “Coù theå coù luùc ñoái vôùi thaáy noùi laø khoâng thaáy, cuõng nhö ñoái vôùi khoâng thaáy noùi laø khoâng thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi ñieàu ñaõ thaáy, chuyeån sang nghó laø khoâng thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, laäp töùc ñuùng nhö thaät khoâng che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi khoâng thaáy. Ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø, nhö ñoái vôùi khoâng thaáy noùi laø khoâng thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ.” Ñoù cuõng goïi laø Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi khoâng thaáy. Nhö noùi roäng veà Thaùnh ngöõ khoâng thaáy noùi khoâng thaáy, nhö vaäy Thaùnh ngöõ khoâng nghe noùi khoâng nghe, khoâng hieåu noùi khoâng hieåu, khoâng bieát noùi khoâng bieát, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Laïi coù boán loaïi Thaùnh ngöõ, ñoù laø thaáy noùi thaáy, nghe noùi nghe, hieåu noùi hieåu, bieát noùi bieát. Hoûi: Theá naøo laø Thaùnh ngöõ thaáy noùi thaáy? Ñaùp: Nghóa veà thaáy, giaûi thích nhö tröôùc. Neáu coù ngöôøi ñoái vôùi ñieàu ñaõ thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái

vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, laäp töùc ñuùng nhö thaät khoâng che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi thaáy. Ñoù goïi laø Thaùnh ngöõ thaáy noùi thaáy. Laïi coù loaïi naøy ñoái vôùi khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, maø noùi laø thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ. Hoûi: Vì sao laïi noùi ñeán ñieàu naøy? Ñaùp: Bôûi vì hieån baøy söï vieäc ít coù. Nhö noùi: "Coù theå coù luùc ñoái vôùi khoâng thaáy noùi laø thaáy, cuõng nhö ñoái vôùi thaáy noùi laø thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø nhö coù moät ngöôøi ñoái vôùi ñieàu khoâng thaáy, chuyeån sang nghó laø thaáy, ngöôøi khaùc hoûi raèng oâng ñoái vôùi ñieàu naøy ñaõ töøng thaáy hay khoâng? Ngöôøi aáy khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi khaùc, khoâng vì danh lôïi, laäp töùc ñuùng nhö thaät khoâng che giaáu yù nghó naøy-nhaän thöùc naøy-ham muoán naøy, traû lôøi raèng toâi thaáy. Ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø, nhö ñoái vôùi thaáy noùi laø thaáy, thì trôû thaønh Thaùnh ngöõ." Ñoù cuõng goïi laø Thaùnh ngöõ thaáy noùi thaáy. Nhö noùi roäng veà Thaùnh ngöõ thaáy noùi thaáy, nhö vaäy Thaùnh ngöõ nghe noùi nghe, hieåu noùi hieåu, bieát noùi bieát, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Nhö vaäy ñaõ noùi thì coù taùm loaïi Thaùnh ngöõ, hoaëc laø möôøi saùu loaïi, vì sao chæ noùi laø boán loaïi? Ñaùp: Bôûi vì söï vieäc ñaõ döïa vaøo chæ coù boán loaïi, ñoù laø taát caû Thaùnh ngöõ ñeàu döïa vaøo söï vieäc Thaáy-Nghe-Hieåu-Bieát (Kieán-Vaên-Giaùc-Tri) maø khôûi leân, cho neân chæ noùi boán loaïi. Laïi nöõa, toùm löôïc cho neân noùi laø boán loaïi, môû roäng thì coù taùm hoaëc laø möôøi saùu loaïi. Laïi nöõa, toång quaùt cho neân noùi laø boán loaïi, rieâng bieät thì coù taùm hoaëc laø möôøi saùu loaïi. Nhö toång quaùt-rieâng bieät, nhö vaäy khoâng phaân bieät-phaân bieät, noùi khoâng ñaày ñuû-noùi ñaày ñuû, noùi khoâng coù khaùc nhau-noùi coù khaùc nhau, noùi cuøng luùc-noùi töø töø, neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Thaùnh ngöõ laáy gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Duøng lôøi noùi chaân thaät ñeå laøm töï taùnh. Hoûi: Vì sao lôøi noùi naøy goïi laø Thaùnh? Ñaùp: Bôûi vì thieän cho neân goïi laø Thaùnh. Laïi nöõa, ôû trong söï noái tieáp nhau cuûa Thaùnh giaû, hieän roõ tröôùc maét cho neân goïi laø Thaùnh. Laïi nöõa, do Thaùnh giaû maø thaønh töïu, cho neân goïi laø Thaùnh. Laïi nöõa, do Thaùnh giaû ñaõ noùi, cho neân goïi laø Thaùnh.

Laïi nöõa, Thaùnh giaû nhôø vaøo phaùp naøy maø ñaït ñöôïc teân goïi laø Thaùnh, cho neân goïi laø Thaùnh. Trong luaän Taäp Dò Moân noùi: "Vì sao goïi laø Thaùnh? Ñaùp: Bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn ñeán quaû ñaùng yeâu thích, ñaùng möøng rôõ, ñaùng vui söôùng, vöøa loøng, nhö yù, cho neân goïi laø Thaùnh. Ñaây laø hieån baøy veà quaû Ñaúng löu. Laïi nöõa, bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn ñeán dò thuïc ñaùng yeâu thích, ñaùng möøng rôõ, ñaùng vui söôùng, vöøa loøng, nhö yù, cho neân goïi laø Thaùnh. Ñaây laø hieån baøy veà quaû Dò thuïc. Thaùnh ngöõ naøy, hoaëc laø do luaät nghi thaâu nhieáp, hoaëc laø do phi luaät nghi phi baát luaät nghi thaâu nhieáp, nghieäp ñaïo naøy chæ laø thieän." Boán loaïi phi Thaùnh ngöõ, chæ laø heä

thuoäc coõi Duïc, döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Boán loaïi Thaùnh ngöõ, heä thuoäc coõi Duïc-Tónh löï thöù nhaát, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät. Nhöng trong naøy döïa vaøo ñoái trò gaàn cuûa boán loaïi phi Thaùnh ngöõ maø noùi boán loaïi Thaùnh ngöõ, cho neân chæ noùi laø döïa vaøo Vò chí maø dieät. Trong boán loaïi Sinh, Thai-Noaõn-Thaáp sinh chæ heä thuoäc coõi Duïc, cho neân döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Hoùa sinh döïa vaøo baûy ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät, nghóa laø Hoùa sinh heä thuoäc chín ñòa, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät; heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì döïa vaøo baûy Caên baûn-Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian maø dieät. Nhöng trong naøy ñaõ noùi veà Ñònh, neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian. Neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, vaø Caän phaàn cuûa baûy ñòa treân. Vaû laïi, trong naøy ñaõ noùi veà Dieät, neáu noùi laø döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, Caän phaàn cuûa baûy ñòa treân, ôû trong Ñònh Vò chí thaâu nhieáp höõu laäu-voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Hoùa sinh heä thuoäc coõi Duïc, cho ñeán heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Neáu noùi laø döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí chæ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian, ôû trong Ñònh Vò chí chæ thaâu nhieáp voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Hoùa sinh heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Vì vaäy cho neân noùi laø Hoùa sinh döïa vaøo baûy

ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Boán loaïi Sinh noùi roäng ra nhö chöông Ñaïi Chuûng Uaån. Boán loaïi tieán vaøo thai (Nhaäp thai), ñoù laø coù loaïi khoâng bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra(truù-xuaát) cuõng nhö vaäy, laø tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát; coù loaïi bieát ñang tieán vaøo thai meï, khoâng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra, laø tieán vaøo thai loaïi thöù hai; coù loaïi bieát ñang tieán vaøo thai meï, cuõng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra, laø tieán vaøo thai loaïi thöù ba; coù loaïi bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra cuõng nhö vaäy, laø tieán vaøo thai loaïi thöù tö. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Coù boán loaïi tieán vaøo thai meï…” Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy, maø khoâng phaân bieät roäng ra, kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì maø kinh khoâng giaûi thích, thì nay caàn phaûi phaân bieät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø khoâng bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra cuõng nhö vaäy? Ñaùp: ÔÛ ñaây coù hai loaïi, ñoù laø neáu ngöôøi phöôùc moûng thì ôû luùc tieán vaøo thai, khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, thaéng giaûi ñieân ñaûo,

thaáy trôøi aâm u aûm ñaïm-möa gioù raát laïnh, nhieàu ngöôøi oàn aøo-ñoâng ngöôøi tuï taäp, lieàn nghó raèng nay mình taïm thôøi ñi vaøo trong luøm coû raäm raïp, hoaëc laø hang coû-hang laù giöõa röøng raäm nhö vaäy, hoaëc ñi ñeán döôùi taùn caây beân böùc töôøng nhö vaäy, ñeå traùnh gioù möa vaø nhöõng söï oàn aøo. Nghó roài lieàn thaáy thaân ñi vaøo trong ñoù. Luùc ngöôøi aáy truù trong thai, cuõng khôûi leân yù töôûng- thaéng giaûi ñieân ñaûo nhö vaäy, noùi laø nay mình döøng laïi choác laùt ôû döôùi taùn caây beân caïnh böùc töôøng, trong hang coû-hang laù giöõa röøng raäm nhö vaäy. Luùc ngöôøi aáy ra khoûi thai, cuõng coù yù töôûng-thaéng giaûi ñieân ñaûo nhö vaäy, noùi laø nay mình rôøi khoûi hang coû-hang laù giöõa röøng raäm nhö vaäy, hoaëc laø rôøi boû taùn caây beân caïnh böùc töôøng maø ñi. Neáu ngöôøi phöôùc ñöùc thì ôû luùc tieán vaøo thai, cuõng khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, thaéng giaûi ñieân ñaûo, thaáy trôøi aâm u aûm ñaïm-möa gioù raát laïnh, nhieàu ngöôøi oàn aøo-ñoâng ngöôøi tuï taäp, lieàn nghó raèng mình neân ñi vaøo khu vöôøn naøy, hoaëc laø trong röøng hoa, hoaëc laø böôùc vaøo ngoâi nhaø, hoaëc laø leo leân laàu cao, ñeå traùnh gioù möa vaø nhöõng söï oàn aøo. Nghó roài lieàn thaáy thaân ñi vaøo trong khu vöôøn cho ñeán leo leân laàu cao. Luùc ngöôøi aáy truù trong thai, cuõng khôûi leân yù töôûng-thaéng giaûi ñieân ñaûo nhö vaäy, noùi laø nay mình ngoài xeáp baèng troøn ôû trong khu vöôøn-röøng hoa, ngoâi nhaø-laàu cao nhö vaäy. Luùc ngöôøi aáy ra khoûi thai, cuõng coù yù töôûng-thaéng giaûi ñieân

ñaûo nhö vaäy, noùi laø nay mình rôøi khoûi khu vöôøn, cho ñeán töø treân laàu cao nhö vaäy maø ñi xuoáng. Ñoù goïi laø loaïi thöù nhaát, khoâng bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Theá naøo laø bieát ñang tieán vaøo thai meï, khoâng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra? Ñaùp: Coù ngöôøi nhieàu phöôùc, thì luùc tieán vaøo thai meï, khoâng khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, thaéng giaûi ñieân ñaûo, coù theå töï mình bieát roõ raøng laø nay mình tieán vaøo thai meï. Luùc ngöôøi aáy truù trong thai vaø ra khoûi thai thì khoâng bieát ñích thöïc, noùi roäng nhö tröôùc. Ñoù goïi laø loaïi thöù hai, bieát ñang tieán vaøo thai meï, khoâng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra. Hoûi: Theá naøo laø bieát ñang tieán vaøo thai meï, cuõng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra? Ñaùp: Coù ngöôøi nhieàu phöôùc, thì luùc tieán vaøo thai meï, luùc truù trong thai meï, ñeàu khoâng khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, thaéng giaûi ñieân ñaûo, coù theå töï mình bieát roõ raøng laø nay mình tieán vaøo thai meï, nay mình truù trong thai meï. Nhöng luùc ra khoûi thai thì khoâng bieát ñích thöïc, noùi roäng nhö tröôùc. Ñoù goïi laø loaïi thöù ba, bieát ñang tieán vaøo thai meï, cuõng bieát ñang ôû laïi, khoâng bieát ñang sinh ra. Hoûi: Theá naøo laø bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra cuõng nhö vaäy? Ñaùp: Coù ngöôøi nhieàu phöôùc, thì luùc tieán vaøo thai meï, luùc truù trong thai meï, luùc rôøi khoûi thai meï, ñeàu khoâng khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, thaéng giaûi ñieân ñaûo, coù theå töï mình bieát roõ raøng laø nay mình tieán vaøo thai meï, nay mình truù trong thai meï, nay mình rôøi khoûi thai meï. Ñoù goïi laø loaïi thöù tö, bieát ñang tieán vaøo thai meï, ôû laïi vaø sinh ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tieán vaøo thai loaïi naøo, laø ai? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi

thöù tö laø Boà-taùt, tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Ñoäc giaùc, tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Luaân vöông, tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát laø höõu tình khaùc. Coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi thöù tö laø Boà-taùt, tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Ñoäc giaùc, tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Ba-la-maät-ña Thanh vaên, tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát laø höõu tình khaùc. Coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi thöù tö laø Boà-taùt, tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Ñoäc giaùc, tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Ba-la-maät-ña Thanh vaên, tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát laø höõu tình khaùc. Coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi thöù tö laø Boà-taùt, tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Ñoäc giaùc, tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Döï löu-Nhaát lai, tieán vaøo

thai loaïi thöù nhaát laø höõu tình khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong caùc höõu tình coù loaïi caàu Dieäu trí maø nghieäp cuõng thanh tònh, coù loaïi caàu Dieäu trí maø nghieäp baát tònh, coù loaïi nghieäp thanh tònh maø khoâng caàu trí, coù loaïi khoâng caàu trí maø nghieäp cuõng baát tònh. Höõu tình thöù nhaát laø tieán vaøo thai loaïi thöù tö, höõu tình thöù hai laø tieán vaøo thai loaïi thöù ba, höõu tình thöù ba laø tieán vaøo thai loaïi thöù hai, höõu tình thöù tö laø tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát. Nghóa laø höõu tình thöù nhaát, luùc tieán vaøo thai meï thì buïng meï yeân laëng lìa caùc söï roái loaïn, luùc truù trong thai meï thì thai taïng roäng raõi thanh tònh khoâng coù khoå sôû, luùc rôøi khoûi thai meï thì cöûa mình cuûa meï (saûn moân) môû roäng ra khoâng gaëp phaûi söï böùc eùp chaät choäi, cho neân luùc tieán vaøo-ôû laïi vaø rôøi khoûi ñeàu khoâng laïc maát yù nieäm. Höõu tình thöù hai, luùc tieán vaøo thai vaø luùc truù trong thai, yeân oån nhö tröôùc maø khoâng laïc maát yù nieäm, nhöng ôû luùc rôøi khoûi, cöûa mình cuûa meï nhoû heïp, bôûi vì bò böùc eùp chaät choäi, cho neân lieàn laïc maát yù nieäm. Höõu tình thöù ba, luùc tieán vaøo thai cuõng khoâng coù söï hoãn loaïn, yeân oån nhö tröôùc maø khoâng laïc maát yù nieäm, nhöng luùc truù trong thai thì thai taïng chaät choäi dô baån laøm cho phieàn muoän, vaø luùc ra khoûi thai thì cöûa mình cuûa meï nhoû heïp thaät laø khoán khoå, cho neân vaøo luùc ôû laïi vaø rôøi khoûi ñeàu laøm cho laïc maát yù nieäm. Höõu tình thöù tö, luùc tieán vaøo thai meï thì buïng meï naùo ñoäng kinh hoaøng sôï haõi khoâng yeân, vaø luùc ôû laïi-rôøi khoûi ñeàu bò böùc baùch khoán khoå nhö tröôùc, cho neân ñoái vôùi ba luùc ñeàu laøm cho laïc maát yù nieäm. Laïi nöõa, boán loaïi tieán vaøo thai naøy ñeàu goïi laø Boà-taùt. Trong ñoù, coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi thöù tö laø Boà-taùt ôû A-taêng-xí-da thöù ba, tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Boà-taùt ôû A-taêng-xí-da thöù hai, tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Boà-taùt ôû A-taêng-xí-da thöù nhaát, tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát laø Boà-taùt tröôùc ñaây. Coù ngöôøi noùi: Tieán vaøo thai loaïi thöù tö laø Boà-taùt ôû thaân cuoái cuøng, ñoù laø luùc töø coõi trôøi Ñoå-söû-ña cheát ñi, sinh xuoáng cung vua Tònh Phaïn; tieán vaøo thai loaïi thöù ba laø Boà-taùt coøn heä thuoäc moät laàn sinh, ñoù laø luùc thích hôïp töø chaâu Thieäm Boä cheát ñi, sinh leân coõi trôøi Ñoå-söû-ña; tieán vaøo thai loaïi thöù hai laø Boà-taùt tieáp theo ñôøi tröôùc ñaây, ñoù laø luùc töø nôi ñaõ cheát ñi, sinh ñeán chaâu Thieäm Boä, tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Phaät Ca-dieáp-ba; tieán vaøo thai loaïi thöù nhaát, ñoù laø Boà-taùt tröôùc ñaây. Lôøi bình: Khoâng neân

ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, bôûi vì Boà-taùt töø chín möôi moát kieáp ñeán nay thöôøng nhôù laïi ñôøi tröôùc cuûa mình, ôû trong Töû höõu-Trung höõu-Sinh höõu-Boản höõu luoân luoân khoâng coù yù töôûng ñieân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 171 359

ñaûo, cho neân khoâng laïc maát yù nieäm. Döïa vaøo nhaân duyeân naøy, cho neân caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù. Hoûi: Caùc phaàn vò tieán vaøo thai (kieát sinh) chaéc chaén khôûi leân taâm nhieãm oâ, taát caû caùc taâm nhieãm oâ ñeàu töông öng vôùi khoâng bieát ñích thöïc, taïi sao coù theå noùi laø bieát ñang tieán vaøo thai meï? Ñaùp: Ñaõ noùi ñeán bieát ñích thöïc (chaùnh tri), ñoù laø khoâng coù yù töôûng ñieân ñaûo, khoâng coù thaéng giaûi ñieân ñaûo, chöù khoâng phaûi yeâu caàu khoâng töông öng vôùi voâ minh, cho neân goïi laø bieát ñích thöïc. Nhöng bôûi vì Boà-taùt ôû luùc tieán vaøo thai, cuõng khôûi leân AÙi töï Theå, AÙi cha meï cho neân cuõng coù taâm nhieãm oâ. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì so vôùi höõu tình khaùc coù gì laï? Ñaùp: Nhö höõu tình khaùc luùc saép tieán vaøo thai, cha khoâng phaûi laø töôûng veà cha, meï khoâng phaûi laø töôûng veà meï. Bôûi vì nguyeân côù nhö vaäy, cho neân nam thì ñoái vôùi cha sinh loøng töùc giaän, ñoái vôùi meï thì sinh loøng yeâu thöông, khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, cho raèng giao hoäi vôùi meï; nöõ thì ñoái vôùi meï sinh loøng töùc giaän, ñoái vôùi cha thì sinh loøng yeâu thöông, khôûi leân yù töôûng ñieân ñaûo, cho raèng giao hoäi vôùi cha. Bôûi vì yù töôûng ñieân ñaûo nhö vaäy, maø lieàn tieán vaøo thai. Boà-taùt thì khoâng nhö vaäy, luùc saép tieán vaøo thai, ñoái vôùi cha töôûng veà cha, ñoái vôùi meï töôûng veà meï, mình döïa vaøo ñoù cho neân taêng tröôûng veà Uaån cuûa ñôøi sau, seõ ôû trong chaâu Thieäm Boä nhaän laáy quaû baùo toân quyù thuø thaéng, döïa vaøo ñaây chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, laøm nhieàu ñieàu lôïi ích cho caùc höõu tình. Daáy leân yù nieäm naøy roài, lieàn ñoái vôùi cha meï cuøng sinh loøng thaân aùi, töø ñoù tieán vaøo thai, cho neân bieát ñích thöïc, ñoù laø khoâng coù yù töôûng ñieân ñaûo chöù khoâng phaûi laø yeâu caàu khoâng coù nhieãm oâ. Boán loaïi tieán vaøo thai naøy chæ heä thuoäc coõi Duïc, cho neân chæ döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät. Trong boán loaïi Thöùc truù, ba Thöùc truù sau döïa vaøo baûy ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät, ñoù laø ba Thöùc truù sau heä thuoäc chín ñòa, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät; heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát thì döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Tónh löï thöù hai maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì döïa vaøo baûy Caên baûn-Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian maø dieät. Nhöng trong naøy ñaõ noùi veà Ñònh, neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian. Neáu noùi laø döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ hieån baøy veà Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, vaø Caän phaàn cuûa baûy ñòa treân.

Vaû laïi, trong naøy ñaõ noùi veà Dieät, neáu noùi laø döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, Caän phaàn cuûa baûy ñòa treân, ôû trong Ñònh Vò chí thaâu nhieáp höõu

laäu-voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät ba Thöùc truù sau heä thuoäc coõi Duïc, cho ñeán heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Neáu noùi laø döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí thaâu nhieáp Ñònh Vò chí vaø Tónh löï trung gian, ôû trong Ñònh Vò chí chæ thaâu nhieáp voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät ba Thöùc truù sau heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Vì vaäy cho neân noùi laø ba Thöùc truù sau döïa vaøo baûy ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Saéc thöùc truù döïa vaøo boán ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät, ñoù laø Saéc thöùc truù heä thuoäc naêm ñòa, heä thuoäc coõi Duïc thì döïa vaøo Ñònh Vò chí maø dieät, cho ñeán heä thuoäc Tónh löï thöù tö thì döïa vaøo boán Tónh löï-Ñònh Vò chí-Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù maø dieät. Nhöng trong naøy ñaõ noùi veà Ñònh, coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo Ñònh voâ laäu maø noùi. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo Ñònh höõu laäu-voâ laäu maø noùi. Tuøy theo söï thích hôïp nhö tröôùc ñaõ phaân bieät. Vaû laïi, trong naøy ñaõ noùi veà Dieät, neáu noùi laø döïa vaøo chuûng loaïi cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí ñaõ thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, Caän phaàn cuûa boán ñòa treân, ôû trong Ñònh Vò chí thaâu nhieáp höõu laäu-voâ laäu, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Saéc thöùc truù heä thuoäc coõi Duïc, cho ñeán heä thuoäc Tónh löï thöù tö. Neáu noùi laø döïa vaøo cöùu caùnh cuûa Dieät maø noùi, thì ñoù laø noùi ñeán Vò chí thaâu nhieáp Ñònh Vò chí- Tónh löï trung gian vaø Caän phaàn Khoâng voâ bieân xöù, cho neân döïa vaøo Ñònh naøy coù theå dieät Saéc thöùc truù heä thuoäc Tónh löï thöù tö. Vì vaäy cho neân noùi laø Saéc thöùc truù döïa vaøo boán ñòa hoaëc laø Vò chí maø dieät. Boán loaïi Thöùc truù, noùi roäng ra nhö chöông Ñaïi Chuûng Uaån.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.